

Afdelingen for erhvervsfaglige
uddannelser

Vester Voldgade 123
1552 København V.
Tlf. 3392 5600
Fax 3392 5666
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Tilsynsrapport, Kalø Økologisk Landbrugsskole, den 21. januar
2009

20. juli 2009
Sags nr.:
065.367.021

Deltagere

Fra skolen: forstander Helge Bülow, administrationschef Paul Nielsen, uddannelsesleder Claus-Ebbe Juncker, vejleder Knud Schmidt, regnskabsmedarbejder Ulla Bech. Sidste del af mødet desuden bestyrelsesformand Thorkild Balleby.

Fra Undervisningsministeriet: kontorchef Jørgen T. Møller, fuldmægtig Tina Høpfner Christensen, undervisningskonsulent Philip Pedersen, fagkonsulent Steen Forsmann og specialkonsulent Jacob Holbæk Kjeldsen.

Anledning til besøget: Tilsynet skyldes det relativt store optag af udenlandske elever til uddannelsen faglært landmand og landmandsuddannelsen, herunder at klarlægge, hvordan skolen har udfyldt og udfylder de givne rammer for disse uddannelser. Tilsynsbesøget skal ses i sammenhæng med besøg på 5 andre landbrugsskoler.

Bilag:

Bilag 1: Dagsorden og oversigt over materialer

Bilag 2: Spørgeskemaundersøgelse

Tilsynsrapport

Møde med administrationen og uddannelsesleder

1. Skolens udbud mv.

Udbud: Kalø Økologiske Landbrugsskole har gennem mange år har haft udenlandske praktikanter og elever, idet skolen fra 2003 og indtil april 2008 har optaget 347 personer i alt i perioden, svarende til 166,1 årselev.

Skolen har haft 15 nationaliteter. Den overvejende del er nu fra Polen (godt 70%), og omkring en fjerdedel er fra Ukraine. Skolen har især udbudt modul 1 b/1 s og modul 2.

Skolen oplyste, at de opfatter de udenlandske praktikanter som værdifuld arbejdskraft, og at aftalte ordninger vedr. løn og arbejdsforhold følges. Praktikanterne vender typisk tilbage til hjemlandet og udfører økologisk landbrug, en del vælger dog at blive i Danmark.

Skolen udbyder "Organic Farmer", der er identisk med uddannelsen til faglært landmand. Skolen har lang praksis med at undervise på engelsk og henviser til et projekt under innovationsloven. Ministeriet og fødevarerministeriet støttede projektet "Organic farmer," hvor der undervises på engelsk (2002).

Skolens udbud præsenteres på engelsk på skolens hjemmeside. Desuden får praktikanterne udleveret en mappe med information i forbindelse med rekrutteringen i hjemlandet.

Samarbejde med udenlandske skoler: Udveksling med en polsk, bulgarsk og tysk skole. Skolen har ingen partnere omkring ordinære skoleaktiviteter, hverken udenlandske eller danske samarbejdspartnere.

Markedsføring Travel to Farm besøger skolen en gang om året og præsenterer muligheden for udvekslingsophold mv.

Skolen har anvendt universitetslærer i Ukraine, men afbrød samarbejdet, fordi han opkrævede o. 2000 EUR for at bistå praktikanter til et skoleophold i Danmark. Skolen har ikke udbetalt penge til ham.

Skolen har siden 2003 haft Thomasz A ansat på fuld tid, i de sidste seks måneder på halv tid. Thomasz taler polsk og præsenterer skolens udbud og uddannelsesmuligheder på rejser i Polen og står for kontakt til myndigheder og hjælper praktikanterne med eventuelle spørgsmål fx om sagsbehandling vedrørende ansøgninger.

Skolens udbudte uddannelsesforløb

Skole har udbudt uddannelse til faglært landmand efter flg. model

1 a: to mdr., herefter praktik i 12 mdr.

1 b: fem mdr., herefter praktik i 12 mdr.

Modul 2: seks mdr., herefter tre til fem måneders restpraktik.

For de udenlandske praktikanter gælder dog, at de typisk har fulgt 1 s-modellen, hvor de er godskrevet for modul 1 a og 1 b gennemføres på i alt fem måneder.

2. Dokumentation i forbindelse med optag

Opholdsgrundlag – først på turistvisum, så praktikant

De udenlandske praktikanter har påbegyndt deres forløb på turistvisum, bor på skolen og får en NEM-konto. Under de første måneder skaffer skolen praktiksted og uddannelsesaftale, som efterfølgende skal danne grundlag for ansøgning om opholdstilladelse. Alle har opholdsgrundlag som praktikanter.

Skolen har således optaget praktikanter på modul 1 s, med turistvisum som opholdsgrundlag. Det ses at have være forudsætningen for, at skolen kunne tilrettelægge uddannelsen, så der var en teoretisk mulighed for at afslutte uddannelsen inden for varigheden af praktikantens opholdsgrundlag, idet forløbet blev tilrettelagt med et skoleophold på tre måneder for modul 1 s og seks måneder for modul 2, og således, at der indgik mindst 17 måneders praktikophold, dvs. i alt mellem 25 og 27 måneder.

Ministeriet konstaterede, at personer på turistvisum under ingen omstændigheder kan være optaget på en tilskudsberettiget uddannelsesaktivitet.

Procedure i forbindelse med optag. Skolen sender flg. dokumenter til Udlændingsservice: Ansøgningsskema, uddannelsesaftale, kontrakt med landmanden med angivelse af løn og arbejdstid mv., bevis for godkendelse af praktikstedet/landmanden. Skolen medsender et brev om, at eleven er optaget på skolen (skole modul xx), såfremt opholdstilladelse gives.

Ministeriet bad om optagelsesbekræftelse (skolens brev til udlændingsservice) på Natalia Pukovska dvs. en konkret elev (samt opholdstilladelse). Dokumentationen er modtaget.

Godskrivningen er givet af skolens studievejleder, der har anført, på hvilken baggrund, den er givet. Godskrivning sker på grundlag af tidligere erfaring. Der findes dokumentation herfor. Skolen oplyste, at den er givet individuelt, men at den til dels er standardiseret, efter at kompetencen er delegeret fra Meritudvalget til skolen i 2008. Skolen har i perioden 2005-2007 søgt Meritudvalget om godskrivning.

Uddannelsesbevis: Skolen oplyste, at den har tilrettelagt det, så udenlandske praktikanter kan gøre uddannelsen færdig dvs. på 24 mdr. Skolen har indrettet sig på, at der kun kan optages personer, der forudses at kunne gennemføre uddannelsen til faglært landmand, jf. § 2, stk. 2.

Skolen har udstedt uddannelsesbevis til de praktikanter, der kommer med en praktikerklæring som dokumentation for praktik i udlandet eller Danmark omfattende de sidste 3-5 mdr. af uddannelsen. Skolen har ikke

et overblik over det antal, der har færdiggjort på grundlag af, at de sidste 3-5 mdr. af uddannelsen skal færdiggøres med et praktikophold i udlandet. Det vil typisk være i hjemlandet, da opholdstilladelsen på dette tidspunkt er udløbet. Skolen har udleveret informationen.

Ministeriet konstaterede, at Udlændingetjenesten i en række tilfælde har anvendt en uddannelsesaftale som grundlag for en opholdstilladelse som praktikant, hvilket ministeriet vurderer, umiddelbart er uforeneligt med, at en uddannelsesaftale er en del af en ungdomsuddannelse (studieopholdsgrundlag).

Ministeriet tilkendegav, at der ikke kan opnås tilskud til udenlandske praktikanter, hvis de ikke reelt er elever i en landmandsuddannelse eller en erhvervsuddannelse. I den forbindelse er det et problem, at de forelagte uddannelsesaftaler forekommer ministeriet konstruerede, fordi de anfører praktiktiden forud for aftalens indgåelse.

3. Undervisningens tilrettelæggelse og gennemførelse

Uddannelsesplaner/lokal undervisningsplan: pkt. 12 og 13 jf. dagsorden for dagen. Begge dele findes på skolens hjemmeside.

Virksomhedsforlagt undervisning

”Basic course” er praktikophold (tre til fem dage) i starten af skoleopholdet mhp. afklaring af, hvordan det foregår på en virksomhed. Eleverne får opgaver med, som de skal løse. Praktikanterne starter hos praktikstedet/landmanden efter tre til fire ugers skoleophold. Meget positive erfaringer, og skolen overvejer at bruge tilsvarende model for danske elever.

Møde med lærere

Ministeriet gennemførte en samtale med tre af skolens otte undervisere, der alle underviser udenlandske elever.

De oplyste, at lærerne typisk har en teoretisk (agronom, jordbrugsteknologer) og praktisk baggrund fra landbrugserhvervet. Den overvejende del af lærerne har gennemført en pædagogisk grunduddannelse eller en uddannelse på tilsvarende niveau. De var tilfredse med de muligheder, som skolen tilbyder til efteruddannelse og for deltagelse i udviklingsprojekter.

Lærere, der underviser på engelsk, har en bred international erfaring med at formidle og arbejde med landbrugsfaglige spørgsmål på engelsk. Der er lærere på skolen, der desuden har bidraget med at skrive lærebøger på engelsk, som er udgivet af Landbrugsforlaget, og som bruges på skolerne. Derfor giver underviserne og praktikanterne udtryk for, at det engelske sprog ikke er et problem i den undervisningsmæssige sammenhæng.

Underviserne tilkendegav, at de udenlandske praktikanter teoretiske og faglige kundskaber er gode. Skolen kan bidrage med, at teorien gøres anvendelsesorienteret, for her er praktikanterne svage. Tilsvarende gæl-

der mht. at inddrage dem i undervisning og evaluering. Lærerne oplever en stor progression i praktikanternes evne til at arbejde sammen om projekter, i at vurdere og tage stilling.

I forbindelse med ændringen af landbrugsuddannelsen tilkendegav lærerne en række udfordringer, især at få beskrevet uddannelsen efter de nye regler. Lærerne gav især udtryk for, at det er en udfordring at få kompetencemålene i praktikken bedre integreret i den teoretiske undervisning; det ser de som en kvalitativt forskelligt i forhold til faglært landmand.

Det blev fremført, at der måske skal være en større opmærksomhed på lærerrollen, herunder de opgaver og forventninger, der er til kontaktlærerne. Der er tilfredshed med, at der her udbydes kurser af godt indhold.

Ministeriet fik overrakt en beskrivelse af den lokale undervisningsplan og vil gennemgå, hvorvidt den er i overensstemmelse med kravene til en undervisningsplan, således at det evt. alene er et spørgsmål om, at den skal offentliggøres på skolens hjemmeside.

Elevplan bruges ikke endnu, men skolen har dog haft alle lærere, forstander og sekretær på kursus i Elevplan i 2008 og er ved at finde ud af, hvordan Elevplan kan og skal bruges. Ministeriet påpegede, at Elevplan skal anvendes til at udarbejde elevens personlige uddannelsesplan.

Møde med udenlandske praktikanter

Skolen har p.t. optaget godt 40 udenlandske elever/praktikanter, hvor 41 har besvaret det elektroniske spørgeskema. Ministeriet gennemførte en samtale med otte elever på modul 2 i uddannelse til faglært landmand. Fire elever var fra Polen, og fire var fra Ukraine.

Undersøgelsen viste, at praktikanterne typisk er mellem 21 og 24 år - en fjerdedel dog over 25 år. De har fået kontakt med skolen gennem en agent (34%), gennem skolen hjemmeside (20%) eller gennem deres praktikvært (34%). Skolen anfører, at der må henvises til Thomasz (fastansat på skolen), når praktikanterne har krydset af under "agent" i undersøgelsen.

Alle praktikanter har en baggrund i en landbrugsfaglig uddannelse af i helt overvejende grad teoretisk indhold. De polske elever har 13 års uddannelse, de ukrainske har et bachelorniveau, der er baseret på 15 års uddannelse.

Der er tale om en udvalgt gruppe praktikanter, der alle ønsker at afslutte deres ophold med et bevis som faglært landmand, idet de har fået godskrivning for modul 1 a og for en del af praktikken. De har alle gennemført 1 b (fem mdr.) eller 1 s (tre mdr.) og deltager i modul 2 fra januar til

juni 2009. De oplyser, at det er skolen, der typisk har vurderet deres kompetencer og deres engelskkundskaber.

De føler sig inden start velinformeret om det, de skal i gang med i Danmark, og er klar over uddannelsesniveaet i forhold til det, de har. Ca. 4 % finder informationen utilstrækkelig de øvrige, at den er god eller meget god.

Den største gevinst ved et ophold i Danmark er den praktiske oplæring og i forbindelse hermed, at de på skolen lærer at forbinde den teoretiske indlæring i en praktisk og produktionsmæssig sammenhæng uanset produktionsgren.

Praktikanterne vurderer, at der er en stor forskel i indlæringsmæssige og pædagogiske metoder i Danmark og hjemlandet. De værdsætter, at de inddrages i undervisningens tilrettelæggelse og gennemførelse, hvilket spørgeskemaet bekræfter. De otte, ministeriet talte med, oplever hjælpsomme og åbne lærere, der er fagligt dygtige.

Indtrykket af tilfredshed med skolen bekræftes i undersøgelsen. Praktikanterne tilkendegiver, at lærerne forklarer kriterierne for karaktergivning, og 78 % er "godt tilfredse" og 22 % "meget godt tilfreds" med uddannelsen her. Alle er tilfredse med uddannelsen i praktikvirksomheden, 34 % endda "meget tilfredse". Over 70 % vurderer forbindelse mellem oplæring i praktikken og på skolen som "god", de resterende - knap 30% - at den er "meget god"

Afsluttende møde med ledelsen

Vedr. pædagogisk og faglig del:

Ministeriet har oplevet en skole med en positiv tilgang og med engagement.

På regelområdet er der plads til mange forbedringer:

1. en veldokumenteret praksis vedr. godskrivning, hvor der er opmærksomhed på skolens ansvar og det faglige udvalg ansvar, og hvor godskrivningen sker individuel og ikke standardiseret,
2. at den lokale undervisningsplan udformes efter reglerne, og at der er en skolebedømmelsesplan, beskrivelse af grundforløbsprojekt, eksamensreglement mv.,
3. at der udformes overgangsregler fra gammel til ny, og
4. at der sker en oprydning på skolen web.

Ministeriet nævnte, at skolen skal være opmærksom på forsikringsforhold ved virksomhedsforlagt undervisning

Vedr. opholdsgrundlag og tilskudsbetingelser

Ministeriet konstaterede, at optag af udlændinge i en dansk ungdomsuddannelse forudsætter, at de reelt kan gennemføre uddannelsen på den tid, der er til rådighed og har et lovligt ophold til formålet. Som regler og praksis er i dag, er der efter ministeriets opfattelse uoverensstemmelse mellem praktikantens opholdsgrundlag og tilskudsbetingelserne.

Ministeriet er af den opfattelse, at uddannelsesaktiviteter under praktikantordningen er omfattet af reglerne om indtægtsdækket virksomhed alternativt af reglerne om enkeltfag under lov Åben Uddannelse.

Ministeriet vil gerne vejlede, men skolen må selv udarbejde model ud fra regelgrundlaget. Ministeriet går gerne i en dialog, når skolen kommer med forslag. Skolen skal lægge sondring mellem studieopholdsreglerne og praktikantordning til grund for sine overvejelser. Gøres det korrekt, og ud fra en individuel kompetencevurdering, kan der opnås godskrivning, så det evt. vil være muligt at fx gennemføre en uddannelse til landbrugsassistent inden for et år iht. studieordningen.

Udlændingetjeneste har oplyst, at de ikke ser, at der er noget til hinder for, at en person, der er meddelt opholdstilladelse som praktikant, under sit ophold kan ansøge om opholdsgrundlag til uddannelse, jf. studiereglementet.

Ministeriet konstaterer, at ved den nye uddannelse

- beslutter det faglige udvalg afkortning af praktikken, og skolen beslutter varigheden af skoleforløbet,
- skal forløbet afsluttes med et skoleophold, idet skolen ikke kan sende udenlandske elever til deres hjemland for at afslutte praktikken, og
- kan skolen efter ministeriets opfattelse, ikke optage elever på en ungdomsuddannelse med opholdstilladelse som praktikant.

Ministeriet ønsker tilsendt følgende oplysninger vedr. 2008:

I skemaform oplysninger om praktikanternes:

CPR, opholdsgrundlag (fra dato til dato), uddannelsesaftale (fra dato til dato), skoleperioder navn og varighed (gammel hhv. ny)

Skolens brev til Udlændingetjeneste vedrørende optagelsesbekræftelse på Natalia Pukovska med henblik på ansøgning om opholdstilladelse.

Bilag 1.

Dagsorden

- 10.15-11.30. Indledende møde med skolens ledelse
- 11.30-12.00 Rundvisning på skolen
- 12.00-12.30 Frokost
- 12.30-15.00 Møde med administration og ledelse
- 13.15-14.00. Møde med udenlandske praktikanter
- 12.30-13.15 Møde med lærere
- 14.00–15.30 Ministeriets interne møde
- 15.30-17.00 Afsluttende møde med skolens ledelse

Materialer:

Materiale tilgængeligt på skolens hjemmeside

Studiehåndbog på dansk og engelsk findes ikke på hjemmeside, men findes (afløb)

Lokal undervisningsplan findes på dansk og engelsk - er dog mangelfuld

Beskrivelse er grundforløbsprojektet findes – er ikke på web

Overgangsregler

Ordensregler

Handlingsplan for øget gennemførelse

Undervisningsmiljøundersøgelser

Der ses ikke at være Eksamensreglement

Materiale modtaget fra skolen inden besøget

Modtaget den 16. januar 2009.

Materiale ministeriet modtog under besøget:

Kort information om elementer i en lokal undervisningsplan

Studiehåndbog – på engelsk og udførlig

Årsrapport (økonomi)

Materiale ministeriet har anmodet om på besøget:

Tilbage melding på besøget modtaget den 9. februar 2009.

Ministeriet synes at mangle skolens brev til Udlændingesservice vedrørende optagelsesbekræftelse for på Natalia Pukovska med henblik på ansøgning om opholdstilladelse.

Philip Pedersen

Lokal tlf.: 25732

Kontor 2 for erhvervsfaglige uddannelser